

FOTOGRĀFA PROFESIJAS STANDARTS

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Fotogrāfs	Trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis (3. PKL) (atbilst ceturtajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (4. LKI))
2. Profesionālās kvalifikācijas prasības	
Profesijas specializācijas: Nav.	
Saistītās profesijas, kvalifikācijas līmenis: Nav.	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
<p>Fotogrāfs ir speciālists, kurš rada un apstrādā estētiski augstvērtīgu (profesionālu) fotogrāfisku attēlu, veic materiālu novērtēšanu, atlasī un saglabāšanu, atbilstoši darba devēja vai individuālā pasūtītāja uzdevumam.</p> <p>Fotogrāfs strādā individuāli vai uzņēmumos, kas sniedz fotografēšanas pakalpojumus vai pielieto fotogrāfiskus attēlus uzņēmuma pamatdarbības nodrošināšanai, kura nav saistīta ar fotografēšanu.</p> <p>Fotogrāfa pienākumi un uzdevumi:</p> <p>3.1. Fotografēšanas procesa plānošana:</p> <ul style="list-style-type: none"> – noskaidrot darba uzdevumu; – izstrādāt idejas koncepciju darba uzdevumam; – apzināt fotografēšanas procesā iesaistītos speciālistus; – apzināt fotografēšanai nepieciešamos tehniskos līdzekļus; – sagatavot tehniskos līdzekļus fotografēšanai; – izvēlēties fotografēšanas laiku un vietu; – saskaņot piedāvājumu ar pasūtītāju. <p>3.2. Fotografēšana:</p> <ul style="list-style-type: none"> – novērtēt fotografēšanas vidi; – veidot augstvērtīgu kadra kompozīciju; – uzstādīt tehniskos līdzekļus; – izvietot objektu/modeli fotografēšanas vidē; – veikt fotofiksācijas procesu, izmantojot digitālās vai analogās tehnoloģijas. <p>3.3. Safotografētā materiāla apstrādāšana:</p> <ul style="list-style-type: none"> – atlasīt izmantojamo safotografēto materiālu; – izveidot atlasītā materiāla apstrādes plānu; – lietot safotografētā materiāla apstrādes datorprogrammas vai analogās tehnoloģijas; – veikt safotografētā materiāla sagatavošanu drukai; – lietot analogās tehnoloģijas fotogrāfiju izgatavošanā; – prezentēt safotografēto materiālu. <p>3.4. Apzināt radniecīgo jomu pielietošanu fotogrāfa profesionālajā darbībā:</p>	

- piemērot video filmēšanas un montāžas principus;
- piemērot grafikas dizaina principus;
- izmantot skaņu audiovizuālajos materiālos nepieciešamības gadījumā;
- piemērot animācijas pamatprincipus.

3.5. Darba un vides aizsardzības noteikumu ievērošana:

- ievērot darba aizsardzības noteikumus;
- rīkoties ārkārtas situācijās;
- ievērot vides aizsardzības noteikumus.

3.6. Profesionālās darbības pamatprincipu īstenošana:

- sazināties ar fotografēšanas procesā iesaistītajām personām;
- sadarboties ar fotografēšanas procesā iesaistītajām personām;
- respektēt personisko telpu;
- risināt konfliktsituācijas;
- ievērot darba tiesisko attiecību normas;
- ievērot saistošo likumdošanu;
- plānot darba laiku;
- veikt ar fotografēšanu saistīto izmaksu aprēķinus;
- veikt darba uzdevumus atbilstoši uzņēmējdarbības principiem;
- vadīt komandas darbu;
- lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas;
- pastāvīgi pilnveidot savu personību;
- pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)
4.1.	Noskaidrot darba uzdevumu.	<p>Noskaidrot pasūtītāja vēlmes.</p> <p>Precizēt darba izpildes nosacījumus.</p> <p>Noskaidrot gala produkta plānoto pielietojumu.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Informācijas analizēšanas pamatprincipi. Objektīva viedokļa veidošanas pamatprincipi. Pakalpojuma esošie un potenciālie lietotāji un to kategorijas.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Informācijas tehnoloģijas. Uz noteiktām mērķauditorijām vērsta vizuālās valodas pielietošanas un konstruēšanas pamatprincipi. Subkultūra un tās atšķirības.</p>	<p>Spēja apzināt un izvērtēt pasūtītāja vēlmes un fotografēšanas darba uzdevumu, pielāgojot vizuālās valodas formas dažādām mērķgrupām.</p> <p align="right">4. LKI</p>
4.2.	Izstrādāt idejas koncepciju darba uzdevumam.	<p>Apkopot savas idejas darba uzdevuma izpildei.</p> <p>Izveidot darba uzdevuma skices.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Skicēšana. Krāsu mācība.</p>	<p>Spēja apkopot savas idejas un attēlot tās, izmantojot vizuālās komunikācijas valodu.</p> <p align="right">4. LKI</p>
4.3.	Apzināt fotografēšanas procesā iesaistītos speciālistus.	<p>Lietot sakaru ierīces.</p> <p>Apzināt darba komandu un sadarbības partnerus.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Sakaru ierīces, to darbības principi.</p>	<p>Spēja apzināt darba komandu un fotografēšanas procesā iesaistītos sadarbības partnerus.</p> <p align="right">4. LKI</p>
4.4.	Apzināt fotografēšanai nepieciešamos tehniskos līdzekļus.	<p>Noteikt darba specifiku.</p> <p>Izvērtēt nepieciešamos foto tehniskos līdzekļus.</p> <p>Izvērtēt nepieciešamos gaismošanas tehniskos līdzekļus.</p> <p>Izvērtēt nepieciešamos palīglīdzekļus un</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Loģistikas pamati.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Fotoaparātūras veidi. Gaismošanas tehnisko līdzekļu veidi un pielietojums.</p>	<p>Spēja apzināt, izvērtēt un sagatavot nepieciešamos tehniskos līdzekļus fotografēšanai.</p> <p align="right">4. LKI</p>

		palīgierīces.			
4.5.	Sagatavot tehniskos līdzekļus fotografēšanai.	Pārbaudīt fotografēšanas tehnisko līdzekļu gatavību darbam.			
		Pārbaudīt gaismošanas tehnisko līdzekļu gatavību darbam.			
		Sagatavot palīglīdzekļus un palīgierīces.			
4.6.	Izvēlēties fotografēšanas laiku un vietu.	Izpētīt fotografēšanas vidi.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Dizains un telpu iekārtošanas pamatprincipi. Mākslas vēstures pamati. Kultūras vēstures pamati. <u>Lietošanas līmenī:</u> Telpas un gaismas mijiedarbība. Apkārtējās vides un gaismas likumsakarības. Attēla telpiskuma ilūzijas konstruēšana. Risku veidi un to novērtēšanas principi.	Spēja izvēlēties piemērotāko laiku un fotografēšanas vietu darba uzdevuma izpildei.	4. LKI
		Novērtēt fotografēšanas procesa ietekmējošos vides faktorus.			
		Veikt izmaiņas fotografēšanas vietas izkārtojumā un noformējumā atbilstoši darba uzdevumam.			
		Izvērtēt iespējamās fotografēšanas procesa, tehnoloģiskos, vides un sociālos riskus.			
		Noteikt darba uzdevumam atbilstošu fotografēšanas laiku un vietu.			
4.7.	Saskaņot piedāvājumu ar pasūtītāju.	Izvēlēties piedāvājuma prezentācijas metodi.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Prezentācijas metodes.	Spēja saskaņot ar pasūtītāju piedāvājumu, efektīvi prezentējot dažādus piedāvājuma variantus.	4. LKI
		Prezentēt piedāvājuma variantus.			
4.8.	Novērtēt fotografēšanas vidi.	Novērtēt apgaismojuma apstākļus vidē.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Darba drošības noteikumi. Gaismas optiskās parādības. <u>Lietošanas līmenī:</u> Gaismošanas pamatprincipi.	Spēja novērtēt fotografēšanas vidi un apgaismojuma apstākļus.	4. LKI
		Novērtēt objektu izvietojumu fotografēšanas vidē.			
4.9.	Veidot augstvērtīgu kadra kompozīciju.	Veidot fotografēšanas vides scenogrāfiju.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Fotogrāfijas žanri.	Spēja radīt augstvērtīgu kadra kompozīciju un attēla estētiskās vērtības, veidojot fotografēšanas vides scenogrāfiju un	4. LKI
		Pielietot mākslinieciskās izteiksmes			

		līdzekļus.	Fotogrāfijas vēsture.	pielietojot mākslinieciskās izteiksmes līdzekļus un tehniskos risinājumus.	
		Pielietot brīvās kadra komponēšanas metodes.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Kompozīcijas pamatprincipi. Vizuālā attēla dramaturģija. Kadra uzbūve. Vizuālā komunikācija. Estētikas pamati. Zīmēšana. Mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi. Scenogrāfijas pamatprincipi.		
		Izcelt kompozicionālo centru.			
4.10.	Uzstādīt tehniskos līdzekļus.	Izvietot foto tehniku atbilstoši augstvērtīgai kadra kompozīcijai.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Fotografēšanas foto studijā vai mākslīgā apgaismojuma apstākļos pamatprincipi. Fotografēšanas dabīgā apgaismojuma apstākļos pamatprincipi. Impulsa un pastāvīgās gaismas avota lietošana. Foto tehnoloģijas. Gaismošanas tehnoloģijas. Galvenās optiskās parādības. Ekspozimetrija. Elektrības fizikālās īpašības. Darbs ar vienu gaismas avotu un vairākiem gaismas avotiem.	Spēja uzstādīt foto un gaismošanas tehnoloģijas atbilstoši darba uzdevumam.	4. LKI
		Iestatīt foto kameras regulējumus.			
		Izstrādāt gaismošanas shēmu.			
		Izvietot gaismošanas tehniku.			
		Saskaņot nepieciešamo gaismas daudzumu.			
		Sabalansēt gaismu temperatūras.			
		Izmantot nepieciešamās palīgierīces.			
4.11.	Izvietot objektu/modeli fotografēšanas vidē.	Izvietot objektu/modeli fotografēšanas vidē atbilstoši gaismas apstākļiem.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Krāsu psiholoģija. <u>Lietošanas līmenī:</u> Telpas ģeometrija. Cilvēka fizioloģija un mākslas anatomija. Ergonomika.	Spēja radīt estētiski augstvērtīgu fotomateriālu, izmantojot digitālās vai analogās tehnoloģijas.	4. LKI
		Izvietot objektu/modeli atbilstoši mākslinieciskajai iecerei.			
4.12.	Veikt fotofiksācijas procesu,	Veikt fotofiksāciju atbilstošajā brīdī.	<u>Lietošanas līmenī:</u>		

	izmantojot digitālās vai analogās tehnoloģijas.	<p>Izmantot digitālos vai analogos tehniskos līdzekļus mākslinieciski un tehniski augstvērtīgai kadra izveidei.</p> <p>Izmantot dažādas zibspuldzes fotofiksācijas veikšanai.</p> <p>Izmantot dažādus foto objektīvus mākslinieciskās ieceres attēlošanai.</p> <p>Izvēlēties optimālākos ekspozīcijas trijstūra iestatījumus.</p> <p>Pielietot gaismas fizikālās īpašības, tās mērīšanas, ietekmēšanas un virzīšanas iespējas.</p> <p>Pielietot krāsu un melnbaltās fotogrāfijas paņēmienus mākslinieciskā attēla izveidei.</p>	<p>Fotometrija.</p> <p>Gaismēnu likumsakarības.</p> <p>Gaismas atstarošanās un izplatīšanās, mijiedarbība ar vidi.</p> <p>Krāsu korekcijas un baltās krāsas līdzsvars.</p> <p>Digitālās tehnoloģijas.</p> <p>Analogās tehnoloģijas.</p> <p>Gaismas mērīšanas metodes.</p> <p>Foto objektīvu veidi.</p> <p>Fotografēšana atbilstoši pamatžanru principiem.</p>		
4.13.	Atlasīt izmantojamo safotografēto materiālu.	<p>Analizēt safotografēto materiālu atbilstoši darba uzdevumam.</p> <p>Analizēt safotografēto materiālu atbilstoši tehniskajiem kritērijiem.</p> <p>Analizēt safotografēto materiālu atbilstoši estētiskajiem kritērijiem.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Loģikas pamati.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Fotogrāfijas tehniskie kritēriji.</p> <p>Fotogrāfijas estētiskie kritēriji.</p> <p>Fotogrāfijas vizuālais vēstījums.</p> <p>Vizuālās uztveres psiholoģijas pamati.</p>	Spēja analizēt un atlasīt safotografēto materiālu atbilstoši darba uzdevumam un noteiktajiem kritērijiem.	4. LKI
4.14.	Izveidot atlasītā materiāla apstrādes plānu.	<p>Noteikt atlasītā materiāla apstrādes darba apjomu atbilstoši darba uzdevumam.</p> <p>Noteikt nepieciešamās apstrādes datorprogrammas.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Vektorgrafikas datorprogrammas.</p> <p>Rastra grafikas datorprogrammas.</p> <p>Fotomateriālu arhivēšanas pamatprincipi.</p>	Spēja veikt atlasītā materiāla apstrādi, izmantojot atbilstošas datorprogrammas vai analogās tehnoloģijas.	4. LKI
4.15.	Lietot safotografētā materiāla apstrādes	Lietot vektorgrafikas datorprogrammas.	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Attēla apstrādes principi.</p>		

	datorprogrammas vai analogās tehnoloģijas.	Lietot rastra grafikas datorprogrammas.	Digitālo attēlu apstrādes pamatprincipi. Foto arhīva veidošanas pamatprincipi. Kvalitātes kritēriji un to ievērošana. Laika plānošanas principi. Analogās tehnoloģijas fotogrāfiju apstrādē.			
		Lietot analogās tehnoloģijas safotografētā materiāla apstrādē.				
		Kontrolēt safotografētā materiāla kvalitāti.				
		Saglabāt fotomateriālu.				
		Arhivēt fotomateriālu.				
4.16.	Veikt safotografētā materiāla sagatavošanu drukai.	Apzināt drukas tehniskos nosacījumus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Fotogrāfiju pēcapstrādes materiāli. Drukas tehnoloģijas.	Spēja sagatavot augstvērtīgu fotomateriālu drukai atbilstoši darba uzdevuma tehnoloģiskajām un mākslinieciskajām prasībām.	4. LKI	
		Sagatavot fotomateriālu drukai atbilstoši darba uzdevumam un tehniskajiem nosacījumiem.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Krāsu teorija. Krāsu telpu veidi. Krāsu saderība un saskaņošanas principi. Digitālās drukas pamatprincipi. Digitālo krāsu modeļi. Foto drukas materiāli, to veidi un izmantošana.			Spēja izmantot dažādus fotogrāfiju pēcapstrādes materiālus.
		Ievērot digitālo krāsu pamatprincipus.				
		Izvēlēties fotogrāfijas drukas materiālu.				
4.17.	Lietot analogās tehnoloģijas fotogrāfiju izgatavošanā.	Lietot foto palielinātāju.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Fotoķīmikāliju veidi. Fotoķīmikāliju pielietojums. Optikas pamatprincipi. Fotogrāfiju izgatavošanas materiāli.	Spēja izgatavot augstvērtīgas fotogrāfijas, pielietojot analogās tehnoloģijas.	4. LKI	
		Izvēlēties analogās fotogrāfijas izgatavošanas vielas un materiālus.				
4.18.	Prezentēt safotografēto materiālu.	Sagatavot safotografēto materiālu prezentācijai.	<u>Priekštata līmenī:</u> Izstādes iekārtošanas pamatprincipi.	Spēja prezentēt safotografēto materiālu, izvēloties piemērotāko tā noformēšanas un prezentēšanas veidu.	4. LKI	
		Izvēlēties atbilstošāko safotografētā materiāla noformēšanas veidu.	<u>Izpratnes līmenī:</u>			

		Apzināt safotografētā materiāla izstādīšanas iespējas.	Mākslas darbu noformēšanas un ierāmēšanas materiāli.		
		Sagatavot savu portfolio.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Portfolio veidošanas principi. Veiksmīgas prezentācijas pamatprincipi.		
4.19.	Piemērot video filmēšanas un montāžas principus.	Lietot audiovizuālo tehniku.	<u>Priekštata līmenī:</u> Režijas pamati.	Spēja piemērot video filmēšanas un montāžas principus fotogrāfa profesionālajā darbībā.	4. LKI
		Veidot video kadra uzbūvi.	<u>Izpratnes līmenī:</u>		
		Lietot video montāžas datorprogrammas.	Audiovizuālās tehnoloģijas. Filmēšanas pamatprincipi. Kadra uzbūve. Montāžas pamatprincipi. Videomontāžas datorprogrammas.		
4.20.	Piemērot grafikas dizaina principus.	Izveidot grafikas dizaina elementus.	<u>Izpratnes līmenī:</u>	Spēja piemērot grafikas dizaina principus fotogrāfa profesionālajā darbībā.	4. LKI
		Sagatavot maketu publicēšanai.	Poligrāfijas dizaina pamatprincipi. Grafikas dizaina pamatprincipi. Maketēšanas pamati.		
4.21.	Izmantot skaņu audiovizuālajos materiālos nepieciešamības gadījumā.	Lietot skaņas montāžas datorprogrammas.	<u>Izpratnes līmenī:</u>	Spēja izmantot skaņu audiovizuālajos materiālos nepieciešamības gadījumā, pielietojot skaņas montāžas datorprogrammas.	
		Atlasīt atbilstošu audio materiālu.	Skaņas montāžas datorprogrammas. Skaņas apstrādes pamati. Audio materiāla atlases principi.		
4.22.	Piemērot animācijas pamatprincipus.	Lietot animācijas izveides datorprogrammas.	<u>Izpratnes līmenī:</u>	Spēja piemērot animācijas pamatprincipus fotogrāfa profesionālajā darbībā.	
		Pielietot animāciju fotomateriāla sagatavošanai.	Animācijas izveides datorprogrammas. Animācijas izveides pamatprincipi.		

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Ievērot darba aizsardzības noteikumus.	<p>Organizēt savu darba vietu atbilstoši darba aizsardzības prasībām un ietekmei uz veselību.</p> <p>Identificēt iespējamus darba vides riskus, veicot darba uzdevumu.</p> <p>Uzmanīgi sekot līdzī foto un gaismošanas aprīkojuma tehniskajam stāvoklim atbilstoši darba drošības prasībām.</p> <p>Atpazīt un ievērot drošības zīmes.</p> <p>Sniegt pirmo palīdzību.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Darba aizsardzības normatīvie akti. Darba apstākļi un cilvēka veselība kā dzīves kvalitātes nosacījums.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Darba drošības noteikumi. Drošības signāli un zīmes. Darba vides riska faktori un novērtēšanas metodes. Pirmās palīdzības ABC.</p>	Spēja organizēt, izmantot un uzturēt drošu darba vidi, lietojot tehniskos līdzekļus atbilstoši darba aizsardzības noteikumiem.	4. LKI
5.2.	Rīkoties ārkārtas situācijās.	<p>Izvērtēt ārkārtas situāciju.</p> <p>Rīkoties atbilstoši ugunsdrošības, elektrodrošības un civilās aizsardzības noteikumiem.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Avārijas un pirmsavārijas situācijas. Apdegumi, to veidi un pakāpes. Rīcība apdegumu gadījumā. Elektrotraumas un rīcība elektrotraumu gadījumā.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Ugunsdrošības noteikumi. Rīcība ugunsgrēka gadījumā. Elektrodrošības noteikumi. Civilās aizsardzības noteikumi. Evakuācijas plāni.</p>	Spēja atbildīgi rīkoties ārkārtas situācijās, ievērojot ugunsdrošības, elektrodrošības un civilās aizsardzības noteikumu prasības.	3. LKI
5.3.	Ievērot vides aizsardzības noteikumus.	Veikt darba pienākumus, nekaitējot videi.	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Ilgspējīgas attīstības būtība.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Vides piesārņojums.</p>	Spēja veikt darba uzdevumus atbildīgi, ievērojot vides aizsardzības prasības.	3. LKI

			Atkritumi un to utilizācija. <u>Lietošanas līmenī:</u> Vides aizsardzības prasības.		
5.4.	Sazināties ar fotografēšanas procesā iesaistītajām personām.	Lietot valsts valodu. Lietot vismaz vienu svešvalodu. Ievērot lietišķās sarakstes pamatprincipus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Saskarsmes psiholoģija. Valodas stili un intonācijas iezīmes. Valodas un komunikācijas daudzveidība dažādos kontekstos. Apģērba etiķete. <u>Lietošanas līmenī:</u> Valsts valodas vārdu krājums un lietojums. Profesionālā terminoloģija valsts valodā. Svešvalodas vārdu krājums un lietojums. Profesionālā terminoloģija svešvalodā. Lietišķās sarakstes pamati. Profesionālās saskarsmes principi. Starpkultūru mijiedarbība. Paaudžu saziņas formu atšķirības.	Spēja sazināties valsts valodā un vismaz vienā svešvalodā ar darba devēju vai pasūtītāju un sadarbības partneriem mutvārdos un rakstiski.	4. LKI
5.5.	Sadarboties ar fotografēšanas procesā iesaistītajām personām.	Izvēlēties atbilstošu un saprotamu komunikācijas veidu. Ievērot apģērba etiķeti atbilstoši situācijai. Sadarboties ar fotografēšanas asistentu. Sadarboties ar darba devēju vai pasūtītāju un sadarbības partneriem. Apzināties savu atbildību kopējā uzdevuma veikšanā.		Spēja efektīvi sadarboties ar fotografēšanas procesā iesaistītajām personām, būt ieinteresētām notiekošajos procesos.	4. LKI
5.6.	Respektēt personisko telpu.	Ievērot pieklājību. Ievērot profesionālo ētiku. Ievērot žurnālistikas ētiku.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Klientu attiecību vadības pamatprincipi. Profesionālā un vispārējā ētika. Žurnālistikas ētikas pamatprincipi.	Spēja respektēt personisko telpu, ievērojot pieklājību un profesionālo ētiku.	4. LKI
5.7.	Risināt konfliktsituācijas.	Noskaidrot konflikta būtību. Rast piemērotāko konflikta risinājumu. Novērst radušos konfliktsituāciju. Prast savaldīties.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Konflikti un to risinājumi. Psiholoģijas pamati. Stresa menedžments.	Spēja rast piemērotāko risinājumu konfliktsituāciju gadījumos un atbildīgi novērst radušos konfliktsituāciju.	4. LKI

5.8.	Ievērot darba tiesisko attiecību normas.	Piemērot Darba likumu un citus normatīvos aktus, kas regulē darba tiesiskās attiecības.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Darba tiesību normas.	Spēja veikt fotografēšanu, ievērojot darba tiesisko attiecību normas.	3. LKI
		Ievērot darba devēja un darbinieka pienākumus un tiesības.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Indivīda tiesības, pienākumi un atbildība.		
		Ievērot iekšējās kārtības noteikumus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Iekšējās kārtības noteikumi.		
5.9.	Ievērot saistošo likumdošanu.	Piemērot nozares normatīvos aktus dotā uzdevuma veikšanā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Nozares saistošie normatīvie akti. Personas datu aizsardzības normatīvie akti. Cilvēktiesību regulējošie normatīvie akti. Autortiesību likums.	Spēja sekot aktualitātēm nozares saistošajos normatīvajos aktos un orientēties likumdošanā, kas regulē autortiesības.	4. LKI
		Ievērot autortiesības.			
		Ievērot cilvēktiesības.			
		Sekot aktualitātēm profesijai saistošajā likumdošanā.			
5.10.	Plānot darba laiku.	Prognozēt darbu laukietilpību.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Laika plānošanas principi.	Spēja patstāvīgi plānot nepieciešamo laiku darba uzdevuma izpildei.	4. LKI
		Sastādīt darba laika grafiku.			
		Ievērot darba izpildes termiņus.			
5.11.	Veikt ar fotografēšanu saistīto izmaksu aprēķinus.	Sastādīt tāmi.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Uzņēmējdarbības pamati. Finanšu aprēķini.	Spēja veikt ar fotografēšanu saistīto izmaksu aprēķinus un pamatot tos pasūtītājam.	4. LKI
		Veikt korekcijas finanšu resursu plānojumā.			
5.12.	Veikt darba uzdevumus atbilstoši uzņēmējdarbības principiem.	Veikt individuālo uzņēmējdarbību.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Uzņēmējdarbību regulējošie normatīvie akti. Komercedarbības veidi. Uzņēmuma vadīšanas būtība.	Spēja veikt darba uzdevumus atbilstoši uzņēmējdarbības principiem un orientēties uz kopējā mērķa sasniegšanu.	4. LKI
		Izstrādāt biznesa plānu.			
		Izvērtēt ekonomiskos riskus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Uzņēmuma darba organizācija. Biznesa plāna izstrāde.		
		Izprast uzņēmuma misiju.			
		Veikt savus uzdevumus orientējoties uz			

		uzņēmuma kopējā mērķa sasniegšanu.	Tirgzinības pamati.		
5.13.	Vadīt komandas darbu.	Atbildīgi izvērtēt darba uzdevumus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Personālvadības pamati. Darba organizācijas pamatprincipi. Saskarsmes psiholoģija.	Spēja vadīt komandas darbu.	5. LKI
		Deleģēt komandas dalībniekiem uzdevumus.			
		Sekot uzdevumu izpildei.			
		Novērtēt uzdevumu izpildi.			
		Novērtēt komandas dalībnieku ieguldījumu.			
5.14.	Lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas.	Lietot datoru un biroja tehniku.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Specializētās lietojumprogrammas atbilstoši darba uzdevumam. Darbs ar biroja tehniku. Informācijas sistēmu drošība. Datoru drošības programmas.	Spēja pārliecinoši un droši izvēlēties un lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas darba uzdevuma veikšanai.	4. LKI
		Lietot specializētās datorprogrammas atbilstoši darba uzdevumam.			
		Izmantot drošas datora lietošanas programmas.			
		Sazināties, izmantojot informācijas tehnoloģijas.			
		Patstāvīgi atrast nepieciešamo informāciju interneta resursos, datu nesējos.			
5.15.	Pastāvīgi pilnveidot savu personību.	Interesēties par fotogrāfijas attīstības procesiem un jaunumiem nozarē.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Personības izaugsmes psiholoģija. Pašvadīta mācīšanās. Pašizziņas principi. Emociju pārvaldība un vadīšana. Cilvēka un dabas vides vienotība. Dabas resursu ilgtspējīga izmantošana dizaina produkta tapšanā. <u>Lietošanas līmenī:</u> Radošās domāšanas metodes. Dizaina domāšanas metodes. Aktualitātes dizaina nozarē.	Spēja pastāvīgi pilnveidot savu personību un aktīvi sekot fotogrāfijas attīstībai.	4. LKI
		Mērķtiecīgi piedalīties kultūras dzīves norisēs.			
		Uzturēt profesionālos kontaktus.			

			Aktualitātes kultūrā. Kultūras vēsture. Informācijas iegūšanas metodes.		
5.16.	Pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.	Novērtēt savu profesionālo pieredzi un savas karjeras izaugsmes iespējas.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Profesionālās karjeras izaugsme un tās nozīme. <u>Lietošanas līmenī:</u> Mācīšanās stratēģijas. Pašvērtējuma principi.	Spēja plānot un pieņemt lēmumus savas profesionālās karjeras veidošanā.	4. LKI
	Plānot savu karjeru, strādājot mainīgos apstākļos.				
	Piedalīties kvalifikācijas pilnveidošanas pasākumos.				
	Sekot līdzi jaunākajām tendencēm un tehnoloģiju attīstībai nozarē.				
	Rūpēties par profesionālo prestižu.				

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	<p>Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība.</p> <p>Profesijas standarta izstrādes darba grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dace Laizāne – eksperte, Rīgas Mākslas un mediju tehnikums, Mediju mākslas nodaļas vadītāja, direktora vietniece; – Linda Ratuta – eksperte, Fotostudijas "LINDA" valdes locekle, fotogrāfe; Rīgas Stila un modes tehnikums, skolotāja; Ropažu Kultūras un izglītības centrs, pedagogs; – Arno Marnics – eksperts, Latvijas Fotogrāfu savienības valdes loceklis; Rīgas Stila un modes tehnikums un Rīgas Mākslas un mediju tehnikums, skolotājs; SIA "Zīles Karte" valdes loceklis; – Kristaps Kalns – eksperts, SIA "Laikraksts Diena", fotoreportieris; – Uldis GreTERS – eksperts, "POPCORNFILM", video-operator, fotogrāfs; – Aldis Mišēvičs – moderators, Latvijas Kultūras darbinieku arodbiedrību federācijas priekšsēdētājs; – Inese Fedulova – moderatora asistente, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība. <p>Metodiskais atbalsts:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dace Vīgante – Valsts izglītības satura centrs, projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai", vecākā eksperte satura izstrādes jautājumos.
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	<p>Ekspertu darba grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Elita Barisa – Latvijas Nacionālais kultūras centrs, Vizuālās mākslas izglītības eksperte; – Zanda Jaunskunga – Kultūras ministrija, Radošo industriju nodaļa, vecākā referente; – Silvija Mežinska – Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, lektore; – Anita Rozīte – fotogrāfe, LAK meistare; – Alise Maskaļova – Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, profesiju standartu izstrādes projekta vadītāja; – Rita Jaurēna – Valsts izglītības satura centrs, Profesionālās izglītības departaments, Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļa, vecākā referente.
Profesijas standarta NEP atzinums	Nav izveidota nozares ekspertu padome.
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	15.08.2018.
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	13.09.2006. IZM rīkojums Nr. 769